

[Elsø-Mørete Ross.]

dette problem — samspillet mellem ønsket om reduktion af fagenes antal og hensynet til klasselæreropgaverne — må nøje overvejes.

1954-loven indførte eksamensfrihed på en række områder. Det foreliggende lovforslag går ind for, at der bliver afholdt prøver i alle fag undtagen i faget praktisk skolegerning, hvor eksamen erstattes med en samlende vurdering af de studerendes standpunkter. Hertil kommer, at man regner med, at der efter forløbet af det første studieår skal være en forprøve. Det er altså uden videre klart, at eksamensapparatet vil blive udbygget i forhold til 1954-loven.

De problemer, der knytter sig til dette vigtige spørgsmål om afslutningen på uddannelsen, må selvsagt grundigt behandles. Jeg kan se fordelene ved en sådan ordning, hvor en afslutning markeres ved eksamen. Der bliver grundlag for en større ensartethed fra sted til sted. Det har jo været en af de anker, man har haft mod den nuværende ordning, at der har været for stor mulighed for variationer fra seminarium til seminarium med hensyn til uddannelsens kvalitet, og det, man her har savnet, er en prøve, hvor fælles censorer kunne bidrage til at fremkalde et mere ensartet niveau.

Jeg mener, at dette spørgsmål må ses i sammenhæng med ønsket om at give de enkelte seminarier den frihed, de må have. Et seminarium er en læreanstalt, hvor der må råde betydelig frihed, og hvis den nye ordning griber hindrende ind over for dette synspunkt, er der grund til at nære betænkeligheder.

Nyt er det også, at man gennemfører en varieret studietid. Uddannelsen skal tilrettelægges på en sådan måde, at man kan færdiggøre den på 3½ år, men med mulighed for at anvende 4 år. Principielt er der noget tiltalende i tanken. Man nærmer sig derved de forhold, man har ved de højere læreanstalter; men det må føjes til, at de arbejdsvilkår, der vil være på seminarierne, på afgørende måde adskiller sig fra de vilkår, man har ved de højere læreanstalter. Derved kan der fremkomme vanskeligheder.

I denne forbindelse vil jeg gerne sige, at jeg tror, man må undersøge hele spørgsmålet om seminariernes placering i forhold til de højere uddannelser. Når et så stort

antal af studerende ved seminarierne har studentereksamen, må det være naturligt at rejse dette spørgsmål. I forskellige andre lande er der forbindelse mellem læreruddannelsen og universiteterne. Jeg mener ikke, at vi kommer uden om at se på dette spørgsmål, også under hensyn til ønsket om, at der er den nødvendige sammenhæng mellem uddannelserne. Brobygningen må være i orden.

Det behøver imidlertid ikke at betyde, at seminarierne er lukket for andre end for folk med studentereksamen. Vi må vel i det hele taget til at undersøge alle forholdene omkring studentereksamens rettigheder nærmere. Jeg anser det for meget væsentligt, at der er adgang til seminarierne for folk, der møder med andre forudsætninger end studentereksamen. Det muliggør lovforslaget også derved, at unge, der ikke har bestået studentereksamen, kan optages på grundlag af en særlig adgangsprøve. Om denne adgangsprøve hedder det, at den i relevante fag skal svare til studentereksamen. Der er ingen tvivl om, at vi også her står ved et punkt, der kræver nærmere undersøgelse.

Begrundelsen for at stille krav om, at aspiranterne i relevante fag skal nå op på studentereksamensniveauet, er i og for sig ligetil. Man ønsker ikke længere to elevgrupper, der placeres hver for sig, men at der tilvejebringes en sådan ensartethed med hensyn til forudsætninger, før eleverne optages i første klasse, at man kan slå dem sammen i én pulje.

I bemærkningerne til lovforslaget karakteriseres adgangsprøven, og det fremgår heraf, at man meget stærkt har skelet til studentereksamen ud fra de hensyn, jeg nævnte før. Jeg kan se berettigelsen heri. Jeg ønsker at understrege betydningen af, at der ikke ved tilrettelæggelsen af denne prøve sker det, at den bliver for snæver, for formel, så den i realiteten virker afskrækkende på den gruppe af unge, der har stærk lyst til lærergerningen og gode muligheder for at gøre fyldest, men som ikke vil kunne hævde sig i en uddannelse, der er traditionelt boglig. Det er en forudsætning, at man bruger undervisningsmetoder og anvender prøveformer, der åbner vej for den del af de unge, der her er tale om. Vi må ikke lægge det sådan til rette, at ad-